

Hac: Evrensel Buluşma
Gönderen Kadir Hatipoglu - Temmuz 07 2022 01:00:00

Müslüm man'ın bu ibadeti mutlaka yerine getirmesi gerekir. Nitekim ayette; وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيلاً “...Yolculuğuna günlücü yetenlerin haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır...” (Âl-i İmran, 3/97) ifadesi bu gerçeği bizlere anlatmaktadır. Hac, maddî ve manevî, dünyevî ve uhrevî, ferdî ve sosyal yanı olan bir ibadettir. O, bir yandan kulun Allah'a, peygambere, ahirete, kısaca tüm iman esaslarına gönülden bağlanmanın bir göstergesi olurken, diğer taraftan bizlerin samimiyet, sabır, kardeşlik, sevgi, saygı, fedakârlik, paylaşma vb. ahlakî erdemleri kazandığımız ve tatbik imkânı bulduğumuz bir alandır. Hac, İslam’dan önce bilinen en eski ibadetlerden biridir. Kâbe de, yeryüzünde Allah'a ibadet için yapılan ilk binadır. Söz konusu ayetlerden anlaşıldığına göre, Hz. İbrahim, oğlu Hz. İsmail ile Kâbe’nin inşaatını bitirdikten sonra yüce Rabbimiz, ziyaret ve ibadet edecekler için orayı temiz tutmalarını ve insanları haccetmek için Mekke'ye çağırmasını istemiştir. Bu ilahi davete kulak veren ve gönülden teslim olanlar, اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اٌ“Müminler ancak kardeşler” (Hucurât, 49/10) şeklinde Kur’an’da ifade edilen din kardeşliğini uygulama sahası bulmaktadır. Bu bağlamda Kâbe, tüm inananların, kardeşlik, dostluk ve kaynaşmalarını temin eden bir merkezdir. Hac ibadetinin, diğer ibadetler arasında çok özel bir yeri vardır. Çünkü hac, inananların yeryüzünde tek bir cemaat oluşturarak yılda bir kez aynı yer ve zamanda hep beraber ibadet etmesiyle gerçekleşir. Hemen bütün dinlerde mevcut olan kutsal zaman ve mekân telakkisi, İslam dininde hac ibadetinde kendisini gösterir. Hac ibadeti yerine getirilirken ziyaret edilen her bir mekânın ve yapılan her amelin, sembolik bir anlamı ve ehemmiyeti vardır. Hac, bir yandan inanan insanın kendi iç dünyasında Hakk’a ulaşma yolculuğunu temsil anlamında çokluk/kesret içinde birliğe/vahdete yücelişi içerirken, diğer yandan aynı his ve mana ile kalpleri çarpan milyonları bir araya getirmesiyle de birlikten/vahdetten çokluğa/kesrete dönüşü sembolize etmektedir. Bu itibarla hac, temiz ve saf bir niyetle başlayan, bir bakıma dünyevi farklılaşmaya, nimetleri geride bırakıp bütün inananların eşitliğine işaret eder. Hz. Âdem ve Havva'nın çocukları olan bizler, hacda kardeşliği pekiştirecek ve daha da güçlendirecek unsurlara sahibiz. Her yıl tekrarlanan bu tablo, bir taraftan tüm inananların birlik ve beraberliğini gösterirken, diğer taraftan evrensel anlamda buluşmayı temsil eder. Çünkü farklı ülk, dil, ırk, renk, kültür, sosyal statü ve ekonomik güce sahip insanların eşit konumda aynı tip kıyafetler/ihram içinde bir araya gelmesi, topluca namaz, tavaf, sa’y, vakfe, dua gibi ibadetleri gerçekleştirmesi, Mekke’den Arafat’a, Arafat’tan Müzdelife ve

Mina’ya akın akın koşturması, bir yǒuml;nüyle yüce Mevla’nın huzurunda toplantı hatırlatır. Böylece hac, müminleri kutsal topraklarda buluşturmakla, ebedî buluşmaya hazırlamış olur. İhrama girenler, bu süre zarfında dile getirmiş oldukları telbiyeyle, hep bir ağızdan “buyur Allah’ı’m buyur” diyerek, Allah’ı’n emrine itaate geldiklerini, O’rsquo;nun hiçbir ortağının bulunmadığını, her türlü övgü, nimet, mülk ve hükümranlığın gerçek sahibinin Allah olduğunu hep bir ağızdan ve yürekten ilan ederler. Mümin bu ibadeti yerine getirirken, bir yandan Müslüman olmanın, Allah’ı’na gönüiden yönelip bağlanmanın, Resûlullah’ı’n doğup yaşadığı, ashabıyla nice sıkıntılarla göğüs gerdiği mekânlarda bulunmanın hazzını tatmaka, diğer yandan dünyanın dört bir yanından gelen mümin kardeşleriyle buluşup tanışarak İslam kardeşliğini yaşamanın şuuruna ermektedir. Böyelidine derin hikmetleri bünyesinde barındıran hac ibadeti, İslam’ı’n farzlarından biri olmanın yanında, Hz. İbrahim’ı’in de çağlar üstü davetidir. Bizler, Hz. İbrahim’ı’in çağları aşarak bize kadar uzanan bu davetine icabet etmek ve Hz. Peygamberin; مَنْ حَجَّ للّه فَلَمْ يَرْفُثْ وَلَمْ يَفْسُقْ رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ “Kim kötünahlardan temizlenerek anasından doğduğu gibi tertemiz hâle gelir” (Buhârî, “Hac”, 4) müjdesine erişmek için maddi ve manevi gayret içinde olmalıyız. Dr. Faruk GÖRGÜLÜ

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)